

Ettevaatust – koolilaps roolis!

Ekspress uuris, kas Tallinna gümnaasiste on tabanud autostumislaine.

Malle Koido
 elu@ekspress.ee

Ühe Tallinna kooli gümnaasistide seas levib järgmine anekdoot: "Klassijuhataja: "Sõida ettevaatlikumalt, midu jääd loast ilma!" Õpilane: "Pole, mildest ilma jääda!""

Nagu anekdoodid ikka, ei tule ka see tühelt kohalt. Maanteeameti andmete kohaselt kasvab 18–19aastaste hulgas huvi roolikeeramise vastu plahvatuslikult. Probleemid noortega algavad aga juba ammu enne nende täisealiseks saamist, tunnistab Maanteeameti liiklusohutuse osakonna analüüsi- ja infobüroo juhataja **Sirje Lilleorg**.

"Auto pole mingi luksusasi, sageli on see pruugituna noore täisealiseks saamist juba kodus ootamas," ütleb ta. "Kurb on aga see, et kui vanemad inimesed sõidavad sageli üksi või ühe kaaslasega, siis noorte autod on sõitjaid pungil täis ning õnnetuse puhul ka kannatajaid selle võrra toplelt," sedastab Lilleorg. "Alaealiste autojuhtide arv liiklusõnnetuste registris aastatega ikka pigem kasvab kui kahaneb."

Ühelt poolt on põhjuseks oskuste ja kogemuste puudus, teisest küljest aga soov enast proovile panna, näida eakaaslaste ees targem ja julgem. Ekspress uuris, kui palju on Tallinna gümnaasistide seas alaealisi autoomanikke ning kas noored roolikeerajad autoga ka koolis käivad. Selgus, et nii mõnelgi pool kuulub neljarattaline sõber normaalse koolipäeva juurde.

Tallinna Saksa gümnaasiumi esises parklas koolipäeval parkimiskoha leidmine ei kuulu lihtsamate ülesannete kilda. Keskklassi sõidukid on vallutanud koolimaja kõigist kolmest küljest. Automarkide järgi võiks kooli suunitluse vabalt ära arvata – Opelid, mitu BMWd, Volkswageneid, paar Mercedest... Mitte-Saksa autosid esmapilgul silma ei hakkagi ning umbes pooled sõidukitest kannavad omanikele viitavat rohelist vahtralehte, neist üks koguni saatkonna numbrimärgiga. Kaheteistkümnenda klassi 59 õpilasest sõidab auto-

ga iga päev kooli 20 ning paar-kolm värsket loomanikku plaanivad isikliku transpordivahendi soetamist.

Kooli abiturient **Kristina** kasutab pooltunnise koolitee läbimiseks omateenitud raha eest ostetud "väikest ja logu autot", nagu ta seda ise nimetab. "Bensiini eest maksan põhiliselt mina. Kui hästi kriis käes on, siis ka vanemad. Aga arvestasin, et kui suudan endale auto osta, siis pean jaksama seda ka üleval pidada," ütleb tütarlaps. Teiste kohta lisab ta: "Mõni üksik on ka selline, kes läheb hommikul garaaži ja sõidab kooli – kuigi kool on nurga taga." Omavahelistes jutuajamistes läheb tema sõnul jutt üsna sageli autodele, peaausjalikult aga sellele, kust auto ostuks raha saadakse.

Linnast väljas elav **Mikk**, sama kooli kasvandik, peab tema kasutuses olevat ema vana autot puhtalt praktilistele kaalutlustele. Enne kui pääses sõidumugavusi nautima, pörus ta ARKis, mida nimetab "pehmelt öeldes subjektiivseks asutuseks", eksamil siiski kaks korda läbi. Juhi loo puudumisest pole noored end heidutada lasknud – õpilaste seas on üldteada, et juhtimisõigusega autojuhte on aastate jookul ikka leidunud.

Küll aga on Saksa gümnaasiumi õpilaste autostumisuhat jahutanud üks 2005. aasta kevade kurb juhtum – oma BMWga sõitis kooli lähedal vastu puud ja sai surma nende 17aastane kooliõpilane.

Tallinna Reaalkooli gümnaasist **Peeter** kinnitab, et koolis käivad autodega need õpilased, kes elavad kaugel. "Umbes kümnekond õpilast tuleb kooli oma autoga. Aga Reaalkool asub ju väga heas kohas – igasuguse transpordiga pääseb hästi ligi. Peale selle on kesklinnas parkimine kallis ja hommikuti liiklus tihe. Ilma autota on närvikulu vähem!" ütleb Peeter. Ja tunnistab naerdes: "Ega päris igasuguse autoga nüüd kooli ka ei tule." Tõsi, külastatud viie kooli autodest paistavad pedantse puhtusega silma just Reaalkooli sõiduriistad, otsekui oleksid need äsja pesulast väljunud.

Direktor **Gunnar Polma** sõnavõtust au-

FOTOD VALLO KRUUSER

ÕPPURITE AUTOPARK: Tallinna Kuristiku ja Saksa gümnaasiumi õpilased oma neljarattaliste kaaslastega. Ülevalt vasakult: Rasmus ja BMW, Raino ja Ford, Marina ja VW, ülevalt paremalt Kati ja Hyundai, Jaanus ja BMW, Risto ja margituks tehtud auto, Julia ja Audi.

tode teemal tuleb välja aga konkreetsus: koolijuhhi seisukohast on tähtsam see, et lapsed hommikul õigel ajal klassiruumis istuksid, mitte see, k u i d a s nad sinna saavad.

Mõnevõrra ootamatult selgub, et Rocca al Mare kooli õpilased sõidavad enamikus kooli hoopis koolibussiga. Kas tõesti on enamik mitte just kõige piiratute finantsvõimalustega abituriente suutnud vastu panna kiusatusele oma autoga koolitee ette võtta?

Möödunud aastal kooli lõpetanud **Laura**: "Väljaspool kooli olid päris paljudel oma autod, aga sellega kooli tulemist ilma ülima vajaduseta peeti natuke... üleeme, edevuse märgiks." Tema sõnul on auto omamisel muidugi ka praktiline külg, "aga kui on võimalik ikkagi koolibussiga tulla, siis on see isegi mugavam".

Umbes kümnele autole jagub ruumi Lasnamäe Kuristiku gümnaasiumi hoovil. Abiturient **Raino** jagab kooli-

rektori arvamust, et kevadel jääb kooli juures parkimisruumi tõenäoliselt väheks. Oma Ford Scorpiot eelistab ta ühistranspordiga kulgemisele seetõttu, et jõuab sellega neli korda kiiremini kooli. Auto ostis poiss peamiselt suvel teenitud rahast ning kinnitab, et liikluseeskirja järgib ta eeskujulikult. Samas on just selle kooli autojuhid paar korda ristmikul reeglite rikkumise tõttu trahvi saanud ning trahviraha vanemate teadmata omast taskust ära maksanud.

Direktor **Marti Tulva** tunnistab, et tal puudub täpne ülevaade õpilaste autodest ning sellest, kas neil sõiduks ka load on. "See on lapsevanemate ja liikluspolitsei vaheline asi, kooli ülesanne ei ole õpilaste dokumente kontrollida," leiab ta. Küll aga on ta kindel ühes: "Kui kevade poole suurem hulk õpilasi hakkab oma autoga kooli tulema, siis läheb siin küll kitsaks." Aga "koolil on kavas kooli ümbrust muuta ja seejuures vaatame üle ka parkimise", lubab direktor.